

**V&V103 – Helpen bij dagelijkse
bezigheden**

SERVICE-DOCUMENT

Zorghulp

Deelkwalificatie V&V 103
(Crebocode: 53148)

Helpen bij dagelijkse bezigheden

behorend tot het deelraamwerk Verzorging
van de kwalificatiestructuur voor de sectoren Gezondheidszorg,
Dienstverlening, Welzijn en Sport

OVDB Kenniscentrum voor leren in de praktijk
in de sectoren Gezondheidszorg, Welzijn
Sport en Dienstverlening
Postbus 131
3980 CC Bunnik
Telefoon : (030) 7507000
Telefax : (030) 7507001
E-mail : ovdb@ovdb.nl
Internet : www.ovdb.nl

Tot stand gebracht onder coördinatie van:

- mevrouw K. Hagemeyer, onderwijskundig medewerker OVDB, Bunnik
- mevrouw F. Salomons-Willems, onderwijskundig medewerker OVDB, Bunnik

Ontwikkeld door:

- de heer C.W.M. van Niekerk, onderwijs- en literair bureau Van Niekerk, Hazerswoude

Met medewerking van:

- mevrouw G.M.J. Bogie, ROC ter AA, Helmond
- mevrouw M. van der Burgh, verpleegkundige, Zeist
- mevrouw R. Posthumus, Bureau Apolinaire, Bussum
- mevrouw M.J. Verdonk, Thuiszorg 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch

Bunnik, april 2000

INHOUDSOPGAVE

1 TOELICHTING OP SERVICE-DOCUMENTEN

- 1.1 Waarom service-documenten Zorghulp?
- 1.2 Waarvoor kunt u service-documenten gebruiken?
- 1.3 Overzicht service-documenten Zorghulp

2 DE EINDTERMEN

- 2.1 Onderverdeling van eindtermen
- 2.2 Uitleg over taxonomiecodes
- 2.3 Overzicht van de eindtermen van de deelkwalificatie
- 2.4 De uitwerking van de eindtermen

BIJLAGE

Verklarende woordenlijst

1 TOELICHTING OP SERVICE-DOCUMENTEN

Voor u ligt een service-document, dat door de OVDB is ontwikkeld. Service-documenten geven een nadere uitwerking aan de *eindtermen*.

Dit service-document bestaat uit twee delen. Het eerste deel bestaat uit een toelichting op service-documenten. Er wordt onder andere nader ingegaan op de gebruiksmogelijkheden van service-documenten. Het tweede deel behandelt de eindtermen. Dit bevat onder andere een uitwerking van de eindtermen in een schematisch overzicht.

Leeswijzer:

Achterin dit service-document (in de bijlage) vindt u een verklarende woordenlijst. Begrippen die daarin voorkomen, zijn in het service-document cursief gemarkeerd.

1.1 Waarom service-documenten Zorghulp?

Eind 1999 is de *kwalificatie* Zorghulp toegevoegd aan de al bestaande *kwalificatiestructuur* Verpleging en Verzorging, omdat er behoefte was aan een kwalificatie op niveau 1. In december 1999 heeft het ministerie van OC&W het eindtermendocument Zorghulp goedgekeurd. Dit eindtermendocument vormde het uitgangspunt bij het ontwikkelen van de service-documenten Zorghulp.

1.2 Waarvoor kunt u service-documenten gebruiken?

Service-documenten kunt u gebruiken om invulling te geven aan het onderwijsprogramma, maar ze bieden u ook ondersteuning bij het samenstellen van toetsen voor examens. U kunt service-documenten dus voor de volgende doelen gebruiken:

1. voor het ontwikkelen van een leerplan.

Voor elke *koepeleindterm* en *subeindterm* zijn de meest relevante *cognitieve inhouden* beschreven. Deze cognitieve inhouden zijn nog van een algemeen karakter. Voor leerplanontwikkeling moeten deze inhouden in concrete leerinhouden uitgewerkt worden.

2. voor het ontwikkelen van een praktijkleerplan.

De subeindtermen die betrekking hebben op (*beroeps*)*vaardigheden* zijn uitgewerkt in (deel)vaardigheden. Alle (*beroeps*)vaardigheden van alle subeindtermen tezamen geven aan welke handelingen nodig zijn om de taak van een koepeleindterm te kunnen uitvoeren.

3. voor het ontwikkelen van toetsen voor een examen.

Binnen een leerplan of praktijkleerplan wordt op bepaalde momenten getoetst. De inhoud van het service-document kan als hulpmiddel gebruikt worden bij het ontwikkelen van de toetsen¹.

De in dit service-document beschreven cognitieve inhouden kunt u gebruiken om invulling te geven aan kenniselementen van een toets. De beschreven (*beroeps*)vaardigheden kunt u gebruiken voor het toetsen van vaardigheden.

De hierboven vermelde doelen zijn in het volgende schema opgenomen. Uit het schema kunt u ook aflezen wat de plaats is van een service-document ten opzichte van andere documenten. Het service-document en de onderwijs- en examenregeling (OER) zijn concreter dan een eindtermendocument, maar minder concreet dan bijvoorbeeld een leerplan of onderwijsleermiddelen.

¹ Indien een onderwijsinstelling ervoor kiest de *externe legitimering* te laten uitvoeren door de OVDB, dan vormt het service-document één van de uitgangspunten voor de beoordeling van de kwaliteit van de toets.

Algemeen

KWALIFICATIE

EINDTERMENDOCUMENT

- minimale vereisten beroepsuitvoering
- uitgangspunt onderwijs en examinering

Concreet

UITWERKINGEN VAN EEN EINDTERMENDOCUMENT

ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING (OER)

SERVICE-DOCUMENT

- kader voor lesgeven; lesuurindicaties
- lessentabellen
- onderwijseenheden
- leerstofindicaties

Kan gebruikt worden voor de constructie van:

- leerplan voor scholen
- onderwijsleermiddelen

- geeft kader voor examinering (en onderwijs)
- normen voor beoordeling
- beschrijving van beroepsvaardigheden
- beschrijving van kennisrubrieken

Kan gebruikt worden voor de constructie van:

- beoordelingsinstrumenten (theorie en praktijk)
- leerplannen
- onderwijsleermiddelen

Concreet

1.3 Overzicht service-documenten Zorghulp

De OVDB heeft voor alle *deelkwalificaties* Zorghulp service-documenten ontwikkeld. Hieronder volgt hiervan een overzicht, waarbij tevens is aangegeven welke deelkwalificaties onder *externe legitimering* vallen.

Deelkwalificatie	Service-document	Externe legitimering
101 Werken als zorghulp in een organisatie	X	X
102 Uitvoeren van huishoudelijke zorg	X	X
103 Helpen bij dagelijkse bezigheden	X	
104 Omgaan met een zorgvrager	X	X
105 Mens en samenleving	X	

De deelkwalificaties 101, 102, 103, en 104 zijn generieke beroepsgerichte deelkwalificaties, waarin de maatschappelijk-culturele kwalificering en de doorstroomkwalificering maximaal zijn geïntegreerd. De eindtermen voor de maatschappelijk-culturele kwalificering die niet geïntegreerd konden worden, zijn in deelkwalificatie 105 opgenomen. Alle deelkwalificaties zijn verplicht voor het behalen van een diploma Zorghulp.

2 DE EINDTERMEN

2.1 Onderverdeling van eindtermen

De eindtermen zijn onderverdeeld in *koepel-* en *subeindtermen*. De koepel-eindtermen zijn breder en/of abstracter dan de subeindtermen. Ze zijn geformuleerd op het niveau van clusters van taken. De subeindtermen zijn een specificering van de koepel-eindtermen. Ze zijn geformuleerd op het niveau van taken of hebben betrekking op de kennis die nodig is voor de koepel-eindterm. De eindtermen zijn in een service-document op de onderstaande manier uitgewerkt:

- beroepsgedrag dat nodig is voor het uitvoeren van een eindterm, uitgedrukt in *(beroeps -)vaardigheden*
- kennis die nodig is voor het uitvoeren van een eindterm, uitgedrukt in *cognitieve inhouden*
- *hulpmiddelen* die nodig zijn voor het uitvoeren van de beroepsvaardigheden van een eindterm
- *normen voor de beoordeling* van de vereiste vaardigheden en cognitieve inhouden.

2.2 Uitleg over taxonomiecodes

In de service-documenten wordt het *taxonomiesysteem* van Romiszowski toegepast. Romiszowski onderscheidt vaardigheden en kennis, die weer onderverdeeld zijn in soorten vaardigheden en soorten kennis. Deze soorten duidt Romiszowski aan met taxonomiecodes. De taxonomiecodes zijn hieronder vetgedrukt en tussen haakjes weergegeven.

Vaardigheden

Binnen de categorie vaardigheden wordt een onderscheid gemaakt in reproductieve en productieve vaardigheden:

- bij reproductieve vaardigheden (**R**) gaat het om routines en beroepsactiviteiten die gebaseerd zijn op handelingsvoorschriften/standaardprocedures
- Productieve vaardigheden (**P**) doen een beroep op de creativiteit en het probleemoplossend vermogen van de student. Deze heeft wel strategieën en handelingsprincipes geleerd, maar moet die toepassen in nieuwe situaties (nieuwe oplossingen voor nieuwe problemen, nieuwe procedures).

De vaardigheden zijn te onderscheiden in de volgende subcategorieën:

- cognitieve vaardigheden (**c**), bijvoorbeeld: interpreteren, analyseren, beslissen
- psychomotorische vaardigheden (**pm**), bijvoorbeeld: iemand hulp bieden bij het lopen
- interactieve vaardigheden (**i**), bijvoorbeeld: communiceren met zorgvragers
- reactieve vaardigheden (**r**), ook wel attitudevaardigheden, mensen en gebeurtenissen tegemoet treden vanuit een beroepshouding, bijvoorbeeld: de wensen en gewoonten van een zorgvrager respecteren.

Kennis

Kennis is opgesplitst in feitelijke en begripsmatige kennis:

- feitelijke kennis (**F**), zoals: herkennen en zich herinneren van feiten en handelingsvoorschriften
- begripsmatige kennis (**B**), zoals: inzicht, handelingsprincipes.

Toepassing van taxonomiecodes

Het lezen of toepassen van de taxonomiecodes kan het beste verlopen aan de hand van de volgende vragen/beslisregels:

- Gaat het in deze eindterm om kennis of een vaardigheid?

In geval van kennis:

- gaat het om feitenkennis? (**F**)
- gaat het om inzicht? (**B**)

In geval van vaardigheid:

- gaat het om een reproductieve vaardigheid? (**R**)
- gaat het om een productieve vaardigheid? (**P**)
- Waarom ligt het accent bij de vaardigheid?
 - cognitief aspect (**c**)
 - psychomotorisch aspect (**pm**)
 - interactief aspect (**i**)
 - reactief aspect (**r**)

2.4 De uitwerking van de eindtermen

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				
KOEPELEINDTERM	TAX-CODE	NORMEN VOOR BEOORDELING		
01 De afgestudeerde kan het belang van de dagelijks bezigheden en activiteiten voor een zorgvrager/ groep zorgvragers benoemen.	B	Vaardigheden Cognitieve inhouden - geeft een juiste en volledige beschrijving van de leerinhouden genoemd in de kolom 'cognitieve inhouden' van de sub-eindtermen		
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
			Dagelijkse bezigheden: - begrip - belang - voorbeelden	

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				
KOEPELEINDTERM		TAX-CODE	NORMEN VOOR BEOORDELING	
02	De afgestudeerde kan op verzoek van een zorgvrager een bijdrage leveren aan de dagelijkse bezigheden en activiteiten van een zorgvrager binnen de regels van de zorginstelling.	R pm/i	Vaardigheden - helpt op een adequate wijze een zorgvrager bij de dagelijkse bezigheden en activiteiten - helpt op een adequate wijze een zorgvrager bij het zich verplaatsen - helpt op een adequate wijze een zorgvrager bij het verzorgen van huisdieren - koopt op functionele wijze producten ten behoeve van de dagelijkse bezigheden en activiteiten Cognitieve inhoud - geeft een juiste en volledige beschrijving van de leerinhouden genoemd in de kolom 'cognitieve inhoud' van de sub-eindtermen	
SUB-EINDTERM		TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN
1.	De afgestudeerde kan een zorgvrager helpen bij de dagelijkse bezigheden en activiteiten.	R i	Helpen bij dagelijkse bezigheden en activiteiten: - herkent de zorgvraag van een zorgvrager en gaat hierop in - overlegt met de zorgvrager over het helpen bij de dagelijkse bezigheden - werkt volgens een planning van de activiteit - helpt een zorgvrager bij de dagelijkse bezigheden en activiteiten - houdt rekening met de gewoonten, wensen en zelfzorgmogelijkheden van de zorgvrager - houdt rekening met de voorschriften (van de zorginstelling) met betrekking tot het helpen bij de dagelijkse bezigheden en activiteiten	Dagelijkse bezigheden en activiteiten: - voorbeelden: . bed opmaken . schoonmaakwerkzaamheden verrichten . werkmateriaal onderhouden . bloemen verzorgen . boodschappen doen . voeding en dranken bereiden en serveren . was verzorgen . schoeisel en kleding onderhouden
				HULPMIDDELEN Zorgplan Werkplan Regels/voorschriften van de zorginstelling Benodigdheden voor dagelijkse bezigheden en activiteiten

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 02)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
Vervolg 1		- stimuleert, in overleg met de verantwoordelijke van zorg, de zelfzorg van de zorgvrager tijdens het helpen bij de dagelijkse activiteiten - werkt zo nodig samen met collega's en/of mantelzorgers - signaleert bijzonderheden en/of knelpunten met betrekking tot het helpen bij de dagelijkse bezigheden en activiteiten - meldt bijzonderheden en/of knelpunten aan de verantwoordelijke van zorg en/of collega's - evalueert het helpen bij de dagelijkse bezigheden en activiteiten		

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 02)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
2. De afgestudeerde kan een zorgvrager helpen bij het zich verplaatsen.	R pm/i	Helpen bij het zich verplaatsen: - overlegt met/informeert de zorgvrager bij het zich verplaatsen - houdt bij het verplaatsen rekening met wensen, gewoonten, zelfzorgmogelijkheden en (schaamte-) gevoelens van de zorgvrager - helpt de zorgvrager bij het zich verplaatsen - stimuleert, in overleg met de verantwoordelijke van zorg, de zelfzorg van de zorgvrager - signaleert bijzonderheden en/of knelpunten bij het verplaatsen van de zorgvrager - meldt bijzonderheden en/of knelpunten aan de verantwoordelijke van zorg en/of collega's - evalueert de hulp bij het zich verplaatsen	Hulp bij het zich verplaatsen: - begrippen: . houding, beweging . verplaatsings-technieken - aandachtspunten: . ondersteuning bij verplaatsen van de zorgvrager . (eigen) houding en beweging bij verplaatsen . samenwerking bij verplaatsen . manieren van verplaatsen . taakafbakening bij verplaatsen - hulpmiddelen bij verplaatsen: . soorten (wandelsok, looprek, rollator, rolstoel) . functie . keuze voor gebruik . gebruikswijze	Zorgplan Hulpmiddelen die het verplaatsen vergemakkelijken

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 02)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
3. De afgestudeerde kan een zorgvrager helpen bij het verzorgen van huisdieren.	R pm/i	Verzorgen van huisdieren: - geeft huisdieren eten en drinken - maakt het voer- en drinkbakje schoon - levert zo nodig een bijdrage aan de uiterlijke verzorging van de huisdieren - signaleert bijzonderheden en/of knelpunten met betrekking tot het verzorgen van huisdieren - meldt bijzonderheden en/of knelpunten aan de zorgvrager, verantwoordelijke van zorg en/of collega's - evalueert de verzorging van de huisdieren	Verzorging van huisdieren: - belang - begrip - bijzonderheden: . (huid-)ziekten . vlooiën en/of andere parasieten	Benodigdheden voor het verzorgen van huisdieren

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 02)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
4. De afgestudeerde kan producten ten behoeve van de dagelijkse bezigheden en activiteiten kopen.	R pm	Kopen van producten ten behoeve van dagelijkse bezigheden en activiteiten: - maakt in overleg met de zorgvrager een boodschappenlijst - spreekt met de zorgvrager het te besteden bedrag af - houdt bij het inkopen van de producten rekening met de wensen en gewoonten van de zorgvrager en de eigen grenzen - houdt bij het inkopen rekening met de beschikbare tijd, ergonomie, kosten, houdbaarheid, verpakkingen en ingrediënten/etikettering van de producten - zorgt dat de uitgaven het te besteden bedrag niet overschrijden - verantwoordt aan de hand van kassabonnen en/of rekeningen gedane uitgaven - signaleert knelpunten en/of bijzonderheden met betrekking tot het inkopen van producten	Producten ten behoeve van de dagelijkse bezigheden en activiteiten kopen: - aandachtspunten: . soorten . verpakkingen . budget . kasboekje . ergonomie . houdbaarheid . etikettering . ingrediënten	Geld/kassabonnen/kasboekje/rekeningen Pen Papier Tas/boodschappenwagentje/kratje Boodschappenlijst

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 02)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
Vervolg 4.		- meldt bijzonderheden en/of knelpunten aan de verantwoordelijke van zorg en/of collega's - evalueert het inkopen van producten ten behoeve van de dagelijkse bezigheden en activiteiten		

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				
KOEPELEINDTERM		TAX-CODE	NORMEN VOOR BEOORDELING	
03	De afgestudeerde kan helpen bij activiteiten voor een groep zorgvragers.	R r/pm/i	Vaardigheden - helpt op functionele wijze bij de voorbereiding van activiteiten - helpt op een adequate wijze zorgvragers bij het zich verplaatsen - hept op een functionele wijze bij de uitvoering van activiteiten - helpt op een effectieve wijze bij het opruimen - levert op functionele wijze een bijdrage aan sfeer rondom activiteiten Cognitieve inhouden - geeft een juiste en volledige beschrijving van de leerinhouden genoemd in de kolom 'cognitieve inhouden' van de sub-eindtermen	
SUB-EINDTERM		TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN
1.	De afgestudeerde kan helpen bij de voorbereiding van activiteiten.	R pm	Helpen bij de voorbereiding van activiteiten: - helpt bij de inventarisatie van de behoeften aan activiteiten voor een groep zorgvragers - overlegt met de leidinggevende, collega's en de zorgvragers over de soorten activiteiten en de wijze van uitvoering - helpt bij het maken van de planning van de activiteit - houdt rekening met de voorschriften van de instelling bij de voorbereiding van de activiteiten - houdt rekening met de gewoonten, wensen en zelfzorgmogelijkheden van de zorgvrager	Voorbereiding van activiteiten: - doel/functie - aandachtspunten - activiteiten voor een groep: . bingomiddag . verjaardagspartij . kerstviering . sinterklaasfeest . gymnastiek . activiteit op activiteitencentrum
				HULPMIDDELEN Checklist Draaiboek Regels/voorschriften van de zorginstelling Benodigdheden voor de activiteiten

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 03)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
Vervolg 1.		- zet alle benodigheden klaar - signaleert bijzonderheden en/of knelpunten met betrekking tot de voorbereiding van activiteiten - meldt bijzonderheden aan de verantwoordelijke van zorg en/of collega's - evalueert de voorbereiding van activiteiten met de betrokkenen		
2. De afgestudeerde kan zorgvragers helpen bij het zich verplaatsen.	R pm/i	Helpen bij het zich verplaatsen: - overlegt met/informeert de zorgvragers over het zich verplaatsen - houdt bij het verplaatsen rekening met de wensen, gewoonten, zelfzorgmogelijkheden en (schaamte-) gevoelens van de zorgvragers - helpt de zorgvragers bij het zich verplaatsen - stimuleert in overleg met de verantwoordelijke van zorg, de zelfzorg van de zorgvragers - werkt eventueel samen met collega's en mantelzorgers bij het verplaatsen - signaleert bijzonderheden en/of knelpunten met betrekking tot het verplaatsen van de zorgvragers	Hulp bij het zich verplaatsen (zie sub-eindterm 02.2)	Hulpmiddelen die het verplaatsen vergemakkelijken

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 03)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
Vervolg 2.		- meldt bijzonderheden en/of knelpunten aan de verantwoordelijke van zorg en/of collega's - evalueert de hulp bij het zich verplaatsen van zorgvragers		
3. De afgestudeerde kan helpen bij de uitvoering van activiteiten.	R pm/i	Helpen bij de uitvoering van activiteiten: - helpt een groep zorgvragers bij de activiteit - werkt zo nodig samen met collega's en mantelzorgers bij het begeleiden van een groep zorgvragers bij de activiteit - signaleert bijzonderheden en/of knelpunten met betrekking tot het helpen bij de uitvoering van activiteiten - meldt bijzonderheden en/of knelpunten aan de verantwoordelijke van zorg en/of collega's - evalueert het helpen bij de uitvoering van activiteiten	Groepsactiviteiten: - begrip - doel/functie	Zorgplan Draaiboek Regels/voorschriften voor de zorginstelling Benodigdheden voor de activiteiten

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 03)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
4. De afgestudeerde kan helpen bij het opruimen.	R pm	Helpen bij het opruimen: - stelt zich op de hoogte van de taak bij het opruimen - bergt materialen op de daarvoor bestemde plaats op - houdt zich bij het opruimen aan de gewoonte en regels van de zorginstelling - signaleert bijzonderheden en/of knelpunten met betrekking tot het opruimen - meldt bijzonderheden en/of knelpunten aan de verantwoordelijke van zorg en/of collega's - evalueert het helpen bij het opruimen	Opruimen: - aandachtspunten: . hygiënisch werken . ergonomisch verantwoord werken . veilig werken . milieubewust werken . kostenbesparend werken	Draaiboek Regels/voorschriften van de zorginstelling

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 03)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
5. De afgestudeerde kan een bijdrage leveren aan de sfeer rondom activiteiten.	R r/pm	Bijdrage leveren aan de sfeer rondom activiteiten: - heeft een open, respectvolle en vriendelijke houding naar de zorgvragers toe - overlegt met de zorgvragers en zonodig met de verantwoordelijke van zorg en/of collega's over sfeer rondom activiteiten - levert een bijdrage aan de sfeer rondom activiteiten - houdt rekening met de mogelijkheden van de instelling - houdt bij het zorgen voor sfeer rekening met wensen, gewoonten, culturele/levensbeschouwelijke achtergronden van zorgvragers met betrekking tot verlichting, ventilatie, temperatuur, luchtvochtigheid, geluid en inrichting - signaleert bijzonderheden en/of knelpunten met betrekking tot sfeer rondom de activiteiten	Sfeer rondom activiteiten: - belang - aspecten van sfeer-volle omgeving: . verlichting . ventilatie . temperatuur . luchtvochtigheid . geluid - gewoonten vanuit culturele/levensbeschouwelijke achtergronden van de zorgvragers	

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 03)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
Vervolg 5.		- meldt bijzonderheden en/of knelpunten aan de verantwoordelijke van zorg en/of collega's - evalueert het leveren van een bijdrage aan de sfeer rondom activiteiten		

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				
KOEPELEINDTERM		TAX-CODE	NORMEN VOOR BEOORDELING	
04	De afgestudeerde kan op verzoek van een zorgvrager een bijdrage leveren aan de opvang en verzorging van kinderen binnen de regels van de zorginstelling.	R i/pm	Vaardigheden - haalt en brengt kinderen op een adequate wijze - helpt op een adequate wijze bij de opvang van kinderen - hept op een adequate wijze bij de verzorging van kinderen Cognitieve inhoud - geeft een juiste en volledige beschrijving van de leerinhouden genoemd in de kolom 'cognitieve inhoud' van de sub-eindtermen	
SUB-EINDTERM		TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN
1.	De afgestudeerde kan kinderen halen en brengen.	R i	Halen en brengen van kinderen: - stelt zich op de hoogte van de locatie van de kinderopvang - informeert naar de tijden van het halen en brengen van de kinderen - zorgt ervoor dat de kinderen alle benodigheden bij zich hebben - helpt de kinderen met het aan- en uittrekken van de jas - geeft de kinderen de gelegenheid om afscheid te nemen - haalt en brengt de kinderen - houdt rekening met de verkeersveiligheid - informeert de kinderen en verantwoordelijke van de kinderopvang wie haar komt halen - begeleidt de kinderen bij het op de juiste plaats leggen van lunchpakket	

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 04)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
Vervolg 1.		- vraagt bij het ophalen aan de verantwoordelijke van de kinderopvang of zich bijzonderheden met betrekking tot de kinderen hebben voorgedaan - stelt de ouders/verzorgers op de hoogte van de eventuele bijzonderheden met betrekking tot de kinderen - signaleert bijzonderheden en/of knelpunten met betrekking tot het halen en brengen - meldt bijzonderheden en/of knelpunten aan de verantwoordelijke van zorg en/of collega's - evalueert het halen en brengen	Halen en brengen van kinderen: - aandachtspunten: . voorbereidingen om kinderen te brengen/ halen . nazorg bij halen/ brengen van kinderen . verkeersveiligheid - vormen van kinderopvang: . bij de oppas en/of familie . crèche . peuterspeelzaal . kinderdagverblijf . basisschool	Vervoermiddel

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 04)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
2. De afgestudeerde kan helpen bij de opvang van kinderen.	R i	Helpen bij de opvang van kinderen: - maakt afspraken met ouders/ verzorgers over de opvang van de kinderen - levert een bijdrage aan activiteiten voor kinderen - informeert de kinderen over de inhoud van de activiteiten - houdt bij het aanbieden van de activiteiten rekening met wensen, gewoonten, zelfzorg-mogelijkheden van activiteiten van kinderen - maakt eventueel bij het uitvoeren van de activiteiten gebruik van speelgoed - maakt afspraken over opruimen en hanteert deze afspraken - hanteert de voorschriften voor hygiënisch en veilig werken - heeft een respectvolle en vriendelijke houding naar kinderen toe - signaleert bijzonderheden en/of knelpunten met betrekking tot de opvang van kinderen	Afspraken over de opvang van kinderen: - tijd - plaats - activiteiten: . individueel . in groepsverband . voorbeelden (voorlezen, spelletjes doen, tekenen, handvaardigheid)	Regels/voorschriften van de zorginstelling Benodigdheden voor de activiteiten

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 04)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
Vervolg 2.		- meldt bijzonderheden en/of knelpunten aan ouders/ verzorgers van de kinderen en/of de verantwoordelijke van zorg en/of collega's - evalueert het helpen bij de opvang van kinderen		
3. De afgestudeerde kan helpen bij de verzorging van kinderen.	R pm/i	Helpen bij de verzorging van kinderen: - vraagt aan de ouders/ verzorgers wat voor verzorging gewenst is - vertelt de kinderen welke hulp ze krijgen - helpt bij de verzorging van kinderen - houdt hierbij rekening met de wensen, gewoonten en zelf-zorgmogelijkheden van kinderen - stimuleert de zelfzorg van de kinderen - hanteert de voorschriften voor hygiënisch en veilig werken - heeft een respectvolle en vriendelijke houding naar de kinderen toe	Verzorging van kinderen: - aandachtspunten - voorbeelden: . wassen van handen en gezicht . haar kammen/ borstelen . schoenen aantrekken (veters strikken) . eten en drinken geven	Regels/voorschriften van de zorginstelling Benodigdheden voor de verzorging van kinderen

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 04)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
Vervolg 3.		- signaleert bijzonderheden en/of knelpunten met betrekking tot de hulp bij de verzorging van kinderen - meldt bijzonderheden en/of knelpunten aan de ouders/ verzorgers van kinderen en/of de verantwoordelijke van zorg en collega's - evalueert het helpen bij de verzorging van kinderen		

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				
KOEPELEINDTERM	TAX-CODE	NORMEN VOOR BEOORDELING		
05 De afgestudeerde kan bij het helpen bij dagelijkse bezigheden en activiteiten de voorschriften toepassen.	R c	Vaardigheden - is effectief in het volgens de voorschriften (van de instelling): . hygiënisch werken . veilig werken . ergonomisch verantwoord werken . milieubewust werken . kostenbewust werken Cognitieve inhouden - geeft een juiste en volledige beschrijving van de leerinhouden genoemd in de kolom 'cognitieve inhouden' van de sub-eindtermen		
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
1. De afgestudeerde kan hygiënisch werken.	R c	Hygiënisch werken: - werkt volgens de hygiëne-voorschriften (van de instelling) en houdt daarbij rekening met de gewoonten en wensen van de zorgvrager - voorkomt besmetting van de zorgvrager, dienst naasten en leden van de (leef-)eenheid door de zorgverlener - voorkomt besmetting van zichzelf door zorgvrager of omgeving - zorgt ervoor dat de omgeving hygiënisch is - handelt bij onhygiënische situaties - signaleert bijzonderheden en/of knelpunten met betrekking tot tot hygiëne	Hygiënisch werken: - begrip - belang van hygiënisch werken - manieren van hygiënisch werken	Voorschriften voor hygiënisch werken

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 05)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
Vervolg 1.		- meldt bijzonderheden en/of knelpunten aan de verantwoordelijke van zorg en/of collega's - evalueert de wijze waarop hygiënisch gewerkt is		
2. De afgestudeerde kan veilig werken.	R c	Veilig werken: - werkt volgens de voorschriften (van de instelling) voor veilig werken en houdt daarbij rekening met wensen en gewoonten van de zorgvrager - helpt mee om een veilig omgeving te krijgen/houden - signaleert bijzonderheden en/of knelpunten met betrekking tot de veiligheid in zorgsituaties - meldt bijzonderheden en/of knelpunten aan de verantwoordelijke van zorg en/of collega's - evalueert de wijze waarop veilig gewerkt is	Veilig werken: - begrip - belang - manieren - Arbowet - voorbeelden van onveilige situaties	Voorschriften voor veilig werken

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 05)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
3. De afgestudeerde kan ergonomische verantwoord werken.	R c	Ergonomisch werken: - werkt volgens de voorschriften (van de instelling) voor ergonomie en houdt daarbij rekening met wensen en gewoonten van de zorgvrager - helpt mee om een ergonomisch/verantwoorde omgeving te krijgen/houden - signaleert bijzonderheden en/of knelpunten met betrekking tot ergonomie - signaleert bijzonderheden en/of knelpunten met betrekking tot ergonomie - meldt bijzonderheden en/of knelpunten aan de verantwoordelijke van zorg en/of collega's - evalueert de wijze waarop het huishoudelijk werk ergonomisch verantwoord uitgevoerd is	Ergonomisch verantwoord werken: - begrip - belang - manieren - Arbowet	Voorschriften voor ergonomisch verantwoord werken

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 05)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
4. De afgestudeerde kan milieubewust werken.	R c	Milieubewust werken: - werkt volgens de voorschriften (van de instelling) voor het milieubewust werken en houdt rekening met de wensen en gewoonten van de zorgvrager - helpt mee om een omgeving waarin milieubewust gewerkt wordt te krijgen/houden - signaleert bijzonderheden en/of knelpunten met betrekking tot het milieubewust werken - meldt bijzonderheden en/of knelpunten aan de verantwoordelijke van zorg en/of collega's - evalueert op welke wijze bij het huishoudelijke werk milieubewust gewerkt is	Milieubewust werken: - begrip - belang - manieren van milieubewust werken, zoals: . energiebewust werken . gebruik van milieuvriendelijke verpakkingen en schoonmaak- en onderhoudsmiddelen . gescheiden afvalverwerking - begrippen: . bodem-, water- en luchtvervuiling . recycling . milieu-(on)-vriendelijke schoonmaak- en onderhoudsmiddelen	Voorschriften voor milieubewust werken Milieuvriendelijke schoonmaak- en onderhoudsmiddelen Milieuvriendelijke verpakkingen

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 05)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
5. De afgestudeerde kan kostenbewust werken.	R c	Kostenbewust werken - werkt volgens de voorschriften (van de instelling) voor kostenbewust werken - legt verantwoording af over gedane uitgaven - helpt mee om een omgeving te krijgen/houden waarin kosten beperkt worden - signaleert bijzonderheden en/of knelpunten met betrekking tot kostenbewust werken - meldt bijzonderheden en/of knelpunten aan de verantwoordelijke van zorg en/of collega's - evalueert op welke wijze bij het huishoudelijk werk kostenbewust gewerkt is	Kostenbewust werken: - begrip - belang - manieren om de kosten bij de zorg voor de huishoudelijke zo laag mogelijk te houden - kasboekje - NIBUD	Kasboekje Kassabonnen/rekeningen

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				
KOEPELEINDTERM		TAX-CODE	NORMEN VOOR BEOORDELING	
06	De afgestudeerde kan tijdens het helpen bij dagelijkse bezigheden en activiteiten bijzonderheden en knelpunten signaleren en melden.	R c	Vaardigheden - signaleert op functionele wijze bijzonderheden bij een zorgvrager en in een leefomgeving - signaleert op functionele wijze knelpunten bij het helpen bij dagelijkse bezigheden en activiteiten - is functioneel in het melden van bijzonderheden en knelpunten aan de verantwoordelijke van zorg en/of collega's Cognitieve inhouden - geeft een juiste en volledige beschrijving van de leerinhouden genoemd in de kolom 'cognitieve inhouden' van de sub-eindtermen	
SUB-EINDTERM		TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN
1.	De afgestudeerde kan bijzonderheden bij een zorgvrager en leefomgeving signaleren.	R c	Signaleren van bijzonderheden: - signaleert bijzonderheden bij een zorgvrager en in een leefomgeving - gaat zorgvuldig om met de privacy van de zorgvrager, diens naasten en leden van de (leef-)eenheid - evalueert hoe bijzonderheden bij de zorgvrager en in een leefomgeving gesignaleerd zijn	Bijzonderheden bij een zorgvrager en in een leefomgeving: - kenmerken - voorbeelden - signaleren: . begrip . belang van het signaleren

DEELKWALIFICATIE V&V 103: HELPEN BIJ DAGELIJKSE BEZIGHEDEN				(vervolg 06)
SUB-EINDTERM	TAX-CODE	(BEROEPS)VAARDIGHEDEN	COGNITIEVE INHOUDEN	HULPMIDDELEN
2. De afgestudeerde kan knelpunten tijdens het helpen bij dagelijkse bezigheden en activiteiten signaleren.	R c	Signaleren van knelpunten: - signaleert knelpunten tijdens het helpen bij dagelijkse bezigheden en activiteiten - evalueert hoe de knelpunten zijn gesignaleerd	Knelpunten tijdens het helpen bij dagelijkse bezigheden: - kenmerken - voorbeelden - belang van het signaleren	
3. De afgestudeerde kan bijzonderheden en knelpunten melden.	R c	Melden van bijzonderheden en knelpunten: - geeft bijzonderheden en knelpunten door aan de verantwoordelijke van zorg en/of collega's - evalueert hoe de bijzonderheden en knelpunten zijn gemeld	Bijzonderheden en knelpunten: - aandachtspunten bij het melden - belang van het melden	Zorgplan Logboek/zorgmap

BIJLAGE

Verklarende woordenlijst

Beroepsvaardigheden

Beroepsvaardigheden vallen onder een koepel- of subeindterm met een taxonomiecode *P* of *R*. Het zijn de vaardigheden die uitgevoerd moeten worden in de beroepspraktijk in relatie tot een officiële beroepstaak. In de inhoud van een eindterm *R* of *P* worden beroepsvaardigheden aangeduid door het werkwoord.

Cognitieve inhouden

Cognitieve inhouden zijn de cognitieve elementen van de koepel- of subeindterm, aangeduid door het zelfstandig naamwoord van de eindterm. Het is een beschrijving van de cognitieve inhouden die nodig zijn om de beroepsvaardigheden van een eindterm te kunnen uitvoeren.

Deelkwalificatie

Een deelkwalificatie is een combinatie van eindtermen, die in het licht van de beroepsuitoefening waarop de opleiding is gericht, een zelfstandige betekenis hebben. In de deelkwalificatie is beschreven wat iemand moet kennen en kunnen om een kerntaak van het beroep vakbekwaam en verantwoord uit te oefenen.

Eindterm

Bij de OVDB wordt in eindtermendocumenten gebruikgemaakt van twee soorten eindtermen: koepel- en subeindtermen. Een eindterm bevat een inhoudscomponent en een gedragscomponent. De inhoudscomponent verwijst naar een object of onderwerp waarop een (beroeps)handeling betrekking heeft. De gedragscomponent van de eindterm verwijst naar de (beroeps)handeling.

Externe legitimering

Externe legitimering is een wettelijke verplichting van een onderwijsinstelling om minimaal de helft + 1 van de deelkwalificaties die deel uitmaken van een opleiding te laten toetsen door één van de erkende exameninstellingen, waaronder de OVDB.

Hulpmiddelen

Hulpmiddelen zijn nodig voor het kunnen uitvoeren van de (beroeps)vaardigheden.

Koepeleindterm

Een koepeleindterm is geformuleerd op het niveau van een cluster van taken. Zij bestaat meestal uit subeindtermen die geformuleerd zijn op taakniveau. Een andere mogelijkheid is dat een koepeleindterm geformuleerd is op taakniveau; de bijbehorende subeindtermen zijn dan geformuleerd op handelingsniveau.

Kwalificatie

Een kwalificatie is het geheel aan cognitieve inhouden, vaardigheden en houdingen dat voor de uitoefening van beroep of beroepen wordt vereist, inclusief doorstroming naar verdere studie en/of de kennis en vaardigheden inzake het maatschappelijk functioneren.

Kwalificatiestructuur

De kwalificatiestructuur is een schematisch overzicht van alle kwalificaties die voorkomen in een arbeidssector. Uit het overzicht blijkt welke niveauverschillen en gemeenschappelijke onderdelen er zijn tussen kwalificaties.

Normen voor de beoordeling van vaardigheden

Onder de normen voor de beoordeling van (beroeps)vaardigheden worden de criteria voor de beoordeling van de vereiste (beroeps)vaardigheden van een koepeleindterm verstaan. De beoordeling van deze vaardigheden is gebaseerd op de uitoefening van beroepstaken. Het zijn algemene beoordelingscriteria die uitspraken doen over wanneer vaardigheden of taken uitvoering van alle subeindtermen van een bepaalde koepeleindterm voldoende uitgevoerd zijn. In een toets moeten deze criteria nader uitgewerkt worden.

Normen voor de beoordeling van cognitieve inhouden

Onder de normen voor de beoordeling van cognitieve inhouden worden de criteria voor de beoordeling van de vereiste leerinhouden van een koepeleindterm verstaan. Voor de beoordeling van de cognitieve inhouden is voor elke koepeleindterm een standaardcriterium opgenomen. Dit standaardcriterium heeft betrekking op alle leerinhouden van de subeindtermen van de koepeleindterm. In een toets moeten deze criteria nader uitgewerkt worden, bijvoorbeeld als antwoordmodel.

Subeindterm

Een koepeleindterm kan uitgewerkt zijn in een of meerdere subeindtermen. Elke subeindterm beschrijft de vaardigheden en cognitieve inhouden van een (onder)deel van een taak of takencluster.

Taxonomiesysteem

Classificatiesysteem waarbij naast ordening tevens sprake is van een hiërarchie. In het onderwijs is het taxonomiesysteem van Romiszowski een middel om leerdoelen te ordenen en te classificeren op de dimensies cognitie en handelen.

Disclaimer

OVDB kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele onjuistheden in dit document. Aan de inhoud van dit document kunnen geen rechten worden ontleend.

OVDB

Runnenburg 34
Postbus 131
3980 CC Bunnik
tel : 030 – 7507000
fax : 030 – 7507001
www.ovdb.nl
ovdb@ovdb.nl